

Workshops

Door behandelaren GGZ Rivierduinen, afdeling Autisme Volwassenenteam:

- a. *Mentalisatie & autisme* door C.D.Shiboleth, GZ-psycholoog/psychotherapeut
- b. *Schematherapie bij autismespectrumstoornis & persoonlijkheidsstoornissen* door E.C. Bannink, GZ-psycholoog/psychotherapeut & D.H. van der Kooy, basispsycholoog/systeemtherapeut: Uitleg over toepassing van technieken uit schematherapie aan de hand van een casus.
- c. *Complexe casus & multidisciplinaire behandeling* door M. van der Velden, psychiater & D. Vrijmoed, SPV. Er wordt een complexe casus besproken van een volwassene met autisme & comorbiditeit, waarbij met het gebruik van meerdere modules tegelijkertijd, afstemming en regievoering een belangrijke rol spelen.

Locatie

Vergadercentrum GGZ Rivierduinen
Endegeesterstraatweg 5
Oegstgeest

Aanmelden

U kunt zich voor het symposium aanmelden bij Hilde Robertus:

- per e-mail: h.robertus@rivierduinen.nl
of
- per sms/App 06-53263694

Wilt u bij aanmelding aangeven naar welke workshop uw voorkeur uitgaat.

Minisymposium 3 november 2017

'Autisme & persoonlijkheidsproblematiek'

ter gelegenheid van het afscheid van

Ankie van der Reijken & Robert Emmen

van GGZ Rivierduinen afdeling Autisme Volwassenenteam

Sprekers

Autisme bij vrouwen

Dr. Annelies Spek, klinisch psycholoog/hoofd Autisme Expertisecentrum

Autismespectrumstoornissen uiten zich bij vrouwen vaak anders dan bij mannen. Vrouwen zijn meer geneigd de gedragskenmerken te camoufleren en compenseren. Dit bemoeilijkt het diagnostisch onderzoek, waardoor deze meisjes en vrouwen vaak pas relatief laat worden gediagnosticeerd. Doordat ze lang niet weten wat er speelt, ontstaat er relatief vaak comorbide problematiek, wat de diagnostiek nog moeilijker maakt. Tijdens deze lezing wordt verder ingegaan op diagnostiek en behandeling van ASS bij vrouwen.

Autisme ontmaskerd

Mr. dr. Bram Sizoo – psychiater Dimence

Autisme wordt op veel manieren beschreven, maar te weinig vanuit het perspectief van mensen die zelf autisme hebben. Door meer mét en minder over hen te praten leer je wat hen beweegt en motiveert, wat voor hen belangrijk is en waarom hun gedrag op anderen soms eng of vreemd overkomt. Autisme kennen wij in de literatuur vooral op symptoomniveau, als de buitenkant van een masker. De achtergrond van deze symptomen kunnen ontdekt worden door vanuit fenomenologisch perspectief betekenisverlening en zelfregulatie te exploreren.

Leerdoelen

1. Symptomen begrijpen als resultante van kwetsbaarheid en omgeving
2. Kennis van de relevantie van betekenisverlening en zelfregulatie

DGT bij autisme

Drs. Anne Huntjens – psycholoog/psychotherapeut bij Parnassia afdeling wetenschappelijk onderzoek

Patiënten met autisme en suïcidaliteit worden langdurig behandeld in gespecialiseerde instellingen en behandeling van suïcidaliteit veroorzaakt veel problemen bij patiënten, hun naasten en hulpverlening. Op dit moment bestaat er geen effectieve therapie voor behandeling van suïcidaliteit bij autisme. Toch zijn er veelbelovende klinische ervaringen met dialectische gedragstherapie (DGT) in o.a. de deelnemende instellingen. Op dit moment start een onderzoek naar de effectiviteit van dialectische gedragstherapie bij volwassen patiënten met autisme, suïcidaliteit en zelfdestructief in verschillende ggz-instellingen.

Dagvoorzitter

H. Walder, psychotherapeut/behandelmanager Autisme Volwassenenteam

Programma

- 13.00 uur Opening door dagvoorzitter
- 13.15 uur Inleiding door drs. I. van Berckelaer-Onnes
- 13.30 uur Spreker dr. A.A. Spek, *Autisme bij vrouwen*
- 14.00 uur Spreker mr. dr. B. Sizoo, *Autisme ontmaskerd*
- 14.30 uur Spreker drs. A. Huntjens, *DGT bij autisme*

Pauze

- 15.30 uur Workshops door behandelaren Autisme Volwassenenteam
- a. *Mentalisatie & autisme* door C.D. Shibolet
 - b. *Schematherapie bij autismespectrumstoornis & persoonlijkheidsstoornissen* door E.C. Bannink & D.H. van der Kooy
 - c. *Complexe casus & multidisciplinaire behandeling* met gebruik van meerdere modules gelijktijdig door M. van der Velden & D. Vrijmoed
- 16.30 uur Rondvraag (plenair)
- 16.45 uur Afsluiting en borrel